

Til Finansdepartementet
31. august 2012

Tilråding om å oppheve utelukkelsen av FMC Corporation fra investeringsuniverset til Statens pensjonsfond utland

1 Bakgrunn

Etikkrådet avga 15. november 2010 tilrådning om å utelukke to selskaper på bakgrunn av deres kjøp av fosfat fra Vest-Sahara. Ett av disse selskapene var FMC Corporation. Finansdepartementet besluttet å utelukke selskapet fra SPU, og tilrådingen om dette ble offentliggjort 6. desember 2011.¹

Vest-Sahara er et ikke-selvstyrt område uten anerkjent administrator. I praksis har Marokko kontroll over det meste av området. Det statlige marokkanske selskapet OCP utvinner fosfat i Vest-Sahara.

Etikkrådet la til grunn at mineralressursutvinning i Vest-Sahara kan være akseptabel dersom virksomheten skjer i samsvar med lokalbefolkningens interesser og kommer lokalbefolkningen til gode. Etikkrådets vurdering var at lokalbefolkningens interesser ikke tilgodeses av OCPs virksomhet, og at OCPs virksomhet i Vest-Sahara blant annet på dette grunnlag måtte anses som grovt uetisk.

Etikkrådet fant at forbindelsen mellom selskapenes kjøp av fosfat fra Vest-Sahara og OCPs utvinning av denne var av en slik karakter at selskapene må sies å medvirke til grove normbrudd, og de ble tilrådet utelukkert på dette grunnlaget.

I de etiske retningslinjene for Statens pensjonsfond utland, § 5 femte ledd heter det:

*“Rådet skal rutinemessig vurdere om grunnlaget for utelukkelse fortsatt er til stede og kan på bakgrunn av ny informasjon anbefale Finansdepartementet at utelukkelse oppheves.”*²

FMC Corporation opplyser nå at det ikke lenger kjøper fosfat fra Vest-Sahara, og utelukkelsen av selskapet må vurderes i lys av dette.

2 Informasjon fra selskapet

Etikkrådet skrev til selskapet 12. desember 2011, 3. mai 2012 og 28. juni 2012 med spørsmål om det fortsatt kjøper fosfat fra Vest-Sahara. Selskapet besvarte Etikkrådets henvendelser i august 2012 og gjorde klart følgende:

- 1) Virksomheten ved datterselskapet FMC Foret i Spania, som kjøpte fosfat fra OCP, opphørte i desember 2010. Verken FMC Corporation, FMC Foret eller noe annet datterselskap av FMC Corporation kjøper nå fosfat fra noen kilder, og da heller ikke fra Vest-Sahara.
- 2) Verken FMC Corporation eller dets datterselskaper har noen planer eller avtaler som innebærer fremtidig kjøp av fosfat fra Vest-Sahara.³

¹ Tilrådning 15. november 2010 om utelukkelse av selskapene FMC Corporation og Potash Corporation of Saskatchewan, <http://www.regjeringen.no/nb/sub/styrer-rad-utvalg/etikkradet/Tilradninger/tilradninger/andre-grove-brudd-pa-grunnleggende-etisk/tilradning-15-november-2010-om-utelukke.html?id=665562>

² Retningslinjer for observasjon og utelukkelse av selskaper fra Statens pensjonsfond utlands investeringsunivers, <http://www.regjeringen.no/nb/sub/styrer-rad-utvalg/etikkradet/etiske-retningslinjer.html?id=425277>

³ Brev fra FMC Corporation til Etikkrådet, 9. august 2012

3 Etikkrådets vurdering

Tilrådingen om utelukkelse av FMC Corporation var knyttet til selskapets kjøp av fosfat fra Vest-Sahara. Ettersom denne virksomheten har opphørt og selskapet ikke har noen planer om å gjenoppta den, er grunnlaget for fortsatt utelukkelse av selskapet ikke til stede.

4 Tilrådning

Etikkrådet tilråder å oppheve utelukkelsen av FMC Corporation fra investeringsuniverset til Statens pensjonsfond utland.

Ola Mestad
Leder

(sign.)

Dag Olav Hessen

(sign.)

Ylva Lindberg

(sign.)

Gro Nystuen

(sign.)

Bente Rathe

(sign.)